

APSTIPRINĀTS:
Biedrības "Latvijas Aviācijas Asociācija"
Dalībnieku sapulcē
20.01.2016

BIEDRĪBAS "LATVIJAS AVIĀCIJAS ASOCIĀCIJA"
STRATĒGIJA 2016.-2020.GADAM

Rīga, 2016.gads

SATURS

Termini un saīsinājumi	3
Ievads	4
Biedrības misija, vīzija un mērķi	5
Misija	5
Vīzija	5
Mērķi.....	5
Vērtības.....	6
Zināšanas	6
Sadarbība	6
Plānošana.....	6
Biedrības vidējā termiņa uzdevumi un aktivitātes (līdz 2020.gadam)	7
Komunikācija	7
Finansējums	7
Interesu pārstāvēniecība	8
Biedrības darbības plāni 2016.gadam.....	9
Dalībnieki.....	11
Biedrības darba organizācija un pārvaldība	12

TERMINI UN SAĪSINĀJUMI

- ACI** Starptautiskā Lidostu padome (*Airports Council International*)
- CAA** VA "Civilās Aviācijas Aģentūra"
- IZM** Izglītības un Zinātnes ministrija
- EM** Ekonomikas ministrija
- MK** Latvijas Republikas Ministru Kabinets
- MRO** Gaisa kuģu apkopju un remonta organizācija (*Maintenance and Repair Organization*)
- LAA** Nodibinājums "Latvijas Aviācijas Asociācija"
- LIAA** Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
- RTU** Rīgas Tehniskā Universitāte
- SM** Satiksmes ministrija
- TSI** Transporta un Sakaru Institūts
- VID** Valsts ieņēmumu dienests

Aviācijas nozarei ir būtiska ietekme uz Latvijas tautsaimniecības attīstību. Saskaņā ar ACI Europe 2015. gadā veiktās aptaujas rezultātiem, aviācijas nozare nodrošina darba vietas 31 500 cilvēku un tās īpatsvars Latvijas IKP ir 3,3%, kas veidojas no tiešās ietekmes (2,2%) un netiešās ietekmes (1,1%), kura noteikta, piemērojot multiplikatora efektus lidsabiedrību, lidostas un citu iesaistītu uzņēmumu un pasažieru tēriņiem.

Aviācija ir galvenais tūrisma veicināšanas faktors, ņemot vērā, ka 50,3%¹ ārvalstu tūristu ierodas Latvijā ar lidmašīnu. Tomēr, Latvijas īpatsvars Baltijas² pasažieru gaisa pārvadājumu tirgū ir samazinājies no 56% 2010. gadā līdz 47% 2013. gadā. Tas norāda galvenokārt tāpēc, ka ir samazinājusies Latvijas nacionālās lidsabiedrības airBaltic tirgus daļa, bet daļēji arī Lietuvas lidostu straujās attīstības dēļ.

Aviācijas nozare Eiropā ir sasniegusi brieduma stadiju, kā rezultātā ir vērojama sīva konkurence visos aviācijas pakalpojumu segmentos. Aizvien pastiprinās spiediens uz pakalpojumu izmaksām. Tā rezultātā, Latvijas aviācijas nozares veikspēja ir atkarīga no spējas:

- a) veikt izmaksu kontroli vienlaicīgi palielinot sniegto pakalpojumu apjomu,
- b) ātri un efektīvi reaģēt uz ārējiem tirgus ietekmes faktoriem,
- c) ieņemt stabilas pozīcijas nišas produktu segmentos ar augstu pievienoto vērtību.

Latvijas aviācijas nozares priekšrocība ir ģeogrāfiskā atrašanās vieta – starpposms starp satiksmi austrumu un rietumu virzienā. Rīgas lidosta ir lielākā lidosta Baltijā un Baltijas reģiona satiksmes mezgls ar lielāko tranzīta pasažieru īpatsvaru Baltijas valstīs. Tomēr, mainoties aviācijas tirgus apstākļiem, tirgus līdera pozīcijas nākotnē ir saglabājamās vienīgi attīstot pasažieru un kravu tālsatiksmes lidojumus uz strauji augošajiem mērķa tirgiem Ķīnā un Āzijas valstīs. Ņemot vērā nepieciešamo investīciju apjomu, šādu projektu realizācija ir iespējama vienīgi iesaistoties visiem nozares dalībniekiem, atbilstoši vienotai mārketinga stratēģijai.

Aviācijas nozare Latvijā ietver dažādas kompetences un darbības virzienus. Aviācijas tirgus galvenokārt ir vērsts uz starptautisko konkurenci un eksporta pakalpojumu attīstību. Lai arī vietējā mērogā uzņēmumi savstarpēji konkurē, ir jāizmanto tās iespējas, ko dod sadarbība, kopīgas nozares attīstības intereses un informācijas apmaiņa. Tādēļ, LAA ietvarā ir jākoncentrējas uz praktisku un saimnieciski izdevīgu sadarbību, vienojoties par iniciatīvām un konkrētām darbībām, kuras vērstas uz LAA biedru konkurētspējas stiprināšanu un sniegto pakalpojumu apjoma pieaugumu visā Latvijas aviācijas vērtību ķēdē.

---

¹ Centrālās statistikas pārvaldes dati par 2013. gadu

² Latvija, Lietuva, Igaunija

BIEDRĪBAS MISIJA, VĪZIJA UN MĒRĶI

MISIJA

Apvienot aviācijas nozari dažādās ar to saistītās darbības jomās un "runāt vienā balsī"!

VĪZIJA

Latvijas aviācijas uzņēmēji darbojas un sadarbojas uz vienotas Latvijas aviācijas nozares stratēģijas bāzes.

MĒRĶI

- 1. Latvijas aviācijas nozares vērtību ķēdes (value chain) stiprināšana un saistīto uzņēmumu konkurētspējas atbalsts vietējā un starptautiskajā tirgū. Tai skaitā:**
  - a. informācijas apmaiņa par nozares aktualitātēm,
  - b. kopīgu nozares pētījumu veikšana ar nolūku iesaistīties nozares politikas veidošanā un aviācijas uzņēmēju interešu pārstāvniecībā valsts un pašvaldību iestādēs,
  - c. kopīgas mārketinga aktivitātes starptautiskajos tirgos.
- 2. Aviācijas nozares cilvēkresursu attīstība. Tai skaitā:**
  - a. mācību programmu pielāgošana nozares vajadzībām,
  - b. speciālistu pieejamības uzlabošana izmantojot vietējos kompetenču resursus,
  - c. sertifikācijas un kompetenču centru attīstība.
- 3. Nozares uzņēmumu iesaiste nacionālās plānošanas procesos. Tai skaitā:**
  - a. stratēģijas paplašināšana uz visu aviācijas vērtību ķēdi,
  - b. dialoga organizēšana ar valsts pārvaldes uzņēmumiem un iestādēm,
  - c. nozares viedokļa līderība.

VĒRTĪBAS

Attēls Nr.1. Latvijas Aviācijas Asociācijas vērtības

ZINĀŠANAS

Aviācijas nozares izaugsme Latvijā ir balstīta uz tās dalībnieku zināšanām un kompetenci. Vienīgi profesionāli un motivēti darbinieki ir spējīgi veidot lielāku pievienoto vērtību nozares uzņēmumiem.

SADARBĪBA

Sinerģija, viedokļu apmaiņa un kopīgu projektu realizācija ir būtisks priekšnosacījums konkurētspējas priekšrocības veidošanai.

PLĀNOŠANA

LAA izaicinājums ir iesaistīties nozares plānošanas procesos. Uzņēmējiem pašiem ir jānosaka savas nozares attīstības stratēģija un prioritātes. Pārdomāts un profesionāli noformulēts nozares speciālistu viedoklis ir svarīgs priekšnoteikums nacionālās aviācijas plānošanas procesu uzlabošanai.

KOMUNIKĀCIJA

LAA ir jākļūst par nozares viedokļa līderi un stratēģijas ideju ģeneratoru. Balstoties uz katra nozares dalībnieka individuālo sniegumu, LAA ietvarā ir jāspēj veidot kvalitatīvu komunikāciju ar sabiedrību un nozares lēmumu pieņēmējiem šādos virzienos:

- 1) nozares ietekme uz tautsaimniecību;
- 2) izpratnes veicināšana par nozari, tās visdažādākajos segmentos;
- 3) nozares viedokļa konsolidācija attīstības stratēģijas jautājumos.

Ir jātiecas uz to, ka LAA darbību rezultātā katrs tās biedrs individuāli var definēt labumus, ko devis laika un finanšu ieguldījums Asociācijas darbā. Tādēļ, Asociācijas ietvarā ir jāizveido un jāuztur diskusiju platformas – Klasteri. Ir jāveicina nozares uzņēmēju sadarbība, kā rezultātā var tikt definēti mērķtiecīgi rīcības plāni un nodrošināta kopīgu interešu pārstāvība.

Šai sakarā ir plānots:

1. Uzturēt regulāras diskusijas šādos kompetenču segmentos:
  - a. pasažieru pārvadājumi un tūrisms;
  - b. aviācijas kravu pakalpojumi un infrastruktūra;
  - c. MRO un biznesa aviācija;
  - d. aviācijas pētniecība un izglītība;
  - e. aviācijas pakalpojumi, sistēmu un iekārtu ražošana;
  - f. reģionālā aviācija un lidlauki.
2. Katrā no kompetenču segmentiem, atbilstoši dalībnieku ierosinājumiem, uzturēt aktuālu darbību plānu, kuru realizācija ir kvalitatīvi un kvantitatīvi izmērāma.
3. Organizēt Seminārus un forumus jautājumos, kas ir aktuāli Asociācijas dalībniekiem.
4. Savlaicīgi izstrādāt un apstiprināt dalībnieku kopsapulcē Asociācijas rīcības plānus katram kalendārajam gadam.
5. Izveidot asociācijas mājas lapu.

FINANSĒJUMS

Ir jārada priekšnosacījumi efektīvākai investīciju un publiskā finansējuma piesaistei nozarei, izvairoties no sadrumstalotas un neefektīvas līdzekļu izlietošanas. Šai sakarā ir plānots:

1. Piesaistīt finansējumu asociācijas pārvaldes organizēšanai no valsts darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” 3.2.1.specifiskā atbalsta mērķa „Palielināt augstas pievienotās vērtības produktu un pakalpojumu eksporta proporciju” 3.2.1.1. pasākuma “Klasteru programma”.

2. Piesaistīt finansējumu vismaz 3 valsts atbalsta programmām, kur labuma saņēmēji ir asociācijas biedri, šādos sadarbības virzienos:
  - a. pētniecība => testēšana => ieviešana biznesā;
  - b. kopīgas mārketinga aktivitātes;
  - c. speciālistu apmācība un kompetenču sertifikācija;
  - d. nozares pētījumi.
3. Organizēt prezentācijas un informācijas apmaiņu par Asociācijas biedru individuāli realizētajām valsts atbalsta programmām.

INTEREŠU PĀRSTĀVNICĪBA

Būtisku guvumu nozares dalībniekiem var dot vienota un izsvērtā komunikācija ar nozares regulatoriem un saistītajām organizācijām. Ir nepieciešams iesaistīties aviācijas nozares plānošanas dokumentu izstrādē. Šai sakarā ir plānots:

1. Sadarbībā ar Satiksmes ministriju iesnieg priekšlikumus nozares plānošanas stratēģijas aktualizācijai;
2. Sadarbībā ar Muitu un Finanšu ministriju, uzlabot aviācijas kravu kontroles procedūras, samazinot laika patēriņu, kas nepieciešams tranzīta kravu kontroles procesiem.
3. Sadarbībā ar V/A "Civilās Aviācijas Aģentūra", EM un IZM izstrādāt priekšlikumus aviācijas apmācību programmu pielāgošanai nozares vajadzībām un sertifikācijas prasībām.
4. Piedalīties starptautiskajās nozares izstādēs, valsts ārvalstu tirdzniecības misijās un oficiālajās vizītēs, popularizējot Asociācijas dalībnieku pakalpojumus un sadarbības priekšlikumus.

VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" VIP centra telpās 2015.gada 2.decembrī tika organizēta nozares dalībnieku diskusija par sadarbības iespējām un aktualitātēm 2016.gadā. Atbilstoši, iepriekš organizētajām diskusijām dažādos nozares interešu segmentos ir definēti sadarbības uzdevumi 2016.gadam:

- 1. Sadarbība ar tūrisma institūcijām par Latvijas galamērķa mārketinga aktivitātēm ienākošā tūrisma veicināšanai:**
  - a. informācijas apmaiņa – regulāras tikšanās, semināri, diskusijas – par nozares aktualitātēm;
  - b. ikgadēja prioritāro galamērķu mārketinga aktivitāšu plāna pārrunāšana un saskaņošana;
  - c. līdz jūlijam izstrādāt vienotu mārketinga stratēģiju tālsatiksmes maršrutu attīstībai uz Āziju, veicot mērķtiecīgas koordinētas darbības, paredzot lidojumus no 2020. gada.
- 2. Tranzīta kravu muitas kontroles uzlabošana:**
  - a. regulāru sanāksmju organizēšana ar lidostas muitas vadību par aktuālajiem trūkumiem procesos un procedūrās;
  - b. ja uzņēmēji izrādīs interesi, konsultatīvs atbalsts «zaļā tranzīta koridora» izveidē.
- 3. Sagatavošanās jaunā Muitas Kodeksa prasībām:**
  - a. līdz 26.01.2016 muitas semināra organizēšana;
  - b. līdz 25.02.2016 aviācijas kravu operatoru atbilstības novērtēšana un koordinācijas ar muitas pārvaldi.
- 4. Muitas ielas rekonstrukcija:**
  - a. līdz 01.03.2016 VAS "starptautiskā lidosta "Rīgā"" plāno veikt tehniskā projekta izstrādi;
  - b. līdz 01.09.2016 VAS "starptautiskā lidosta "Rīgā"" plāno veikt muitas ielas rekonstrukcijas darbus.
- 5. Kravu uzskaites un analīzes procesu ieviešana:**
  - a. sākot ar 1.02.2016 VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" plāno uzsākt mēneša pārskatu sagatavošanu un izsūtīšanu aviācijas kravu operatoriem;
  - b. līdz 1.04.2016 pētījuma organizēšana par aviācijas kravu ietekmi uz Latvijas tautsaimniecības attīstību.
- 6. NDT (Non-Destructive Testing) pakalpojumu pieejamības atbalsts Rīgas lidostā:**
  - a. līdz 1.03.2016 esošo tehnisko resursu un projekta dalībnieku apzināšana;
  - b. līdz 15.03.2016 NDT kompetences centra izveide;
  - c. līdz 1.08.2016 sertificēta personāla apmācība un pakalpojumu uzsākšana.
- 7. Aviācijas tehniķu profesiju klasifikatora pielāgošana starptautiskiem standartiem:**
  - a. līdz 01.02.2016 Klasifikatora priekšlikumu izstrāde;
  - b. līdz 25.03.2016 Klasifikatora projekta iesniegšana Labklājības ministrijā (MK noteikumu papildināšanai).
- 8. Aviācijas tehniķu apmācības programmu aktualizēšana:**
  - a. līdz 1.03.2016 Kvalifikācijas prasību definēšana no MRO organizāciju puses;
  - b. līdz 1.02.2016 Tehnisko speciālistu prakses vietu apzināšana 2016.gadam;
  - c. 06.04.2016 Mācību programmu prezentācija CAA un MRO organizācijās no ieinteresēto mācību iestāžu puses;

9. Aviācijas apmācību programmu kataloga izstrāde;

- a. šobrīd ir apzinātas esošās mācību programmas;
- b. līdz 01.02.2016 sadarbībā ar TSI plānots pilnveidot kataloga noformējumu un struktūru;
- c. tirdzniecības misijas organizēšana China Education Expo (2016.gada 28.-30.oktobris);
- d. līdz 01.10.2016 plānots apkopot informāciju par ārvalstu studentu skaita dinamiku 2016./2017. mācību gadā.

10. Sadarbība ar Rīgas lidostu Latvijā ražoto iekārtu un sistēmu testēšanā un ekspluatācijas uzsākšanā:

- a. 1.05.2016 Organizēta «atvērto durvju» diena ražotāju iepazīstināšanai ar Rīgas lidostā strādājošām tehnikas vienībām un izmantotajām tehnoloģijām;
- b. atbilstoši saņemtiem pieprasījumiem Rīgas lidostas iesaistīšanās prototipu testēšanā;
- c. atbilstoši saņemtiem pieprasījumiem atbalsts produktu prezentāciju organizēšanā Rīgas lidostā.

Būtisks priekšnosacījums iepriekš nosaukto uzdevumu izpildei, ir Latvijas Aviācijas Asociācijas dalībnieku iesaiste un atbalsts!

DALĪBNIKI

LAA ir brīvprātīga aviācijas nozares uzņēmumu apvienība, kas nodibināta, lai sasniegtu statūtos noteiktos mērķus, kam nav peļņas gūšanas rakstura.

LAA biedri ir tie, kas nosaka Asociācijas darba kārtību, mērķus un uzdevumus.

LAA dibināšanā ir plānots iesaistīt ne mazāk kā 20 ar aviācijas nozari saistītus uzņēmumus (juridiskas personas) ar kopējo apgrozījumu vismaz 50% no nozares kopējā apjoma. Savukārt, pirmajā darbības gadā ir plānots palielināt biedru skaitu vismaz līdz 30 dalībniekiem ar apgrozījumu līdz 70% no kopējā nozares apjoma.

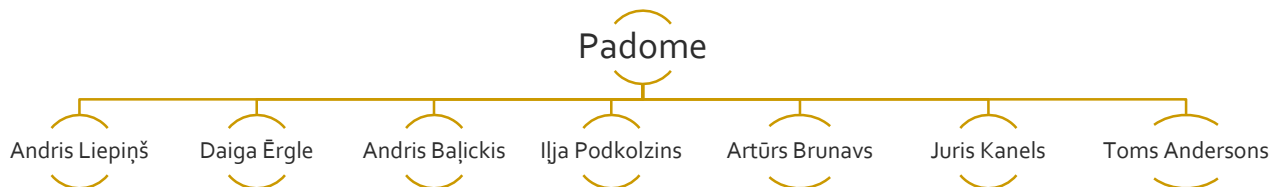
20.01.2016 Asociācijas dibināšanas dokumentus ir parakstījuši:

1. SIA «Greencarrier»
2. SIA «Profi Logistics»
3. SIA «Airline Support Baltic»
4. Transporta un Sakaru Institūts
5. AS "Rīgas Aeronavigācijas Institūts"
6. SIA "Capital Handling"
7. SIA "FBO RIGA"
8. VAS "Starptautiskā Lidosta "Rīga""
9. SIA "Aviasabiedrība "Liepāja""
10. SIA "AG Handling"
11. SIA "Ventspils lidosta"
12. SIA "AZ Brokers"
13. SIA "Ardenis"
14. AS "Air Baltic Corporation"
15. SIA "AirBaltic Training"
16. SIA "Aviācijas pētniecības centrs"
17. VAS "Latvijas Gaisa Satiksme"
18. SIA "Baltic Jet"
19. SIA "Aero Catering Services Latvia"
20. SIA "Star Catering"
21. SIA "Smartlynx Airlines"
22. SIA "Lakura"
23. SIA "Pilots Club"
24. SIA "Baltijas Kravu Centrs"
25. SIA "Vilgerts Legal & Tax"
26. SIA "Tritech"
27. SIA "VIP AVIA"
28. SIA "Las 1"

BIEDRĪBAS DARBA ORGANIZĀCIJA UN PĀRVALDĪBA

Sākotnēji Latvijas Aviācijas Asociācijas darbību ir plānots organizēt uz brīvprātīgas darbības principiem.

No dalībnieku vidus ir jāizveido Asociācijas padome 5 (piecu) cilvēku sastāvā. Padomes locekļus ievēl Asociācijas biedru sapulce.

Padomes locekļa kompetence ir nepieciešama vismaz vienā no definētajiem nozares segmentiem (*Pasažieru pārvadājumi un tūrisms, Aviācijas kravu pakalpojumi un infrastruktūra, MRO un biznesa aviācija, Aviācijas izglītība, Aviācijas pakalpojumi, Sistēmu un iekārtu ražošana, Reģionālā aviācija un lidlauki*).

Asociācijas dalībniekiem ir jāizveido izpildinstitūcija, kuras pienākums ir nodrošināt Asociācijas saimniecisko darbību un stratēģijas mērķu sasniegšanu. Šobrīd, ir lietderīgi organizēt Asociācijas valdi viena valdes locekļa sastāvā. Atbilstoši asociācijas saimnieciskajiem rādītājiem ir jānodrošina valdes locekļa atalgojums, kā rezultātā būtu iespējams nodrošināt aktīvu asociācijas darba pārvaldību un sekmēt turpmāko izaugsmi.

Asociācijas darba nodrošināšanai ir nepieciešams finansējums. Līdzekļus Asociācijas darbam plānots piesaistīt no:

- 1) biedru dalības maksas;
- 2) publiskā finansējuma un atbalsta programmām;
- 3) semināru un forumu organizēšanas;
- 4) līdzdalības projektos;
- 5) dāvinājumiem.